

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 41/2014-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť mesta Levice, Námestie hrdinov 1, Levice, zastúpeného LEGATE, s. r. o., Gunduličova 6, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Petra Vrábela, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 435/2012-634 z 12. marca 2013 a jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 32/2013 z 24. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mesta Levice **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2013 doručená sťažnosť mesta Levice, Námestie hrdinov 1, Levice (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného LEGATE, s. r. o., Gunduličova 6, Bratislava, konajúca prostredníctvom

konateľ a advokáta JUDr. Petra Vrábela, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 435/2012-634 z 12. marca 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obdo 32/2013 z 24. júna 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku doručenu Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 12. júla 2011 (konanie vedené pod sp. zn. 33 Cb 80/2011) domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, zriadeným pri Slovenskej obchodnej a priemyselnej komore (ďalej len „rozhodcovský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Rsp M-19/2009 zo 7. júna 2011 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“) proti žalovanej – obchodnej spoločnosti AMAZING CO., Capital City, Independence Avenue, P. O. Box 1312, Victoria, Mahé, Seychelská republika (ďalej len „žalovaná“, v citáciách aj „odporca“). Podľa rozhodcovského rozsudku je sťažovateľ povinný žalovanej uhradiť

„Sumu 135.366,91 EUR spolu s 13 % úrokom z omeškania p. a. odo dňa 6. 10. 2005 do zaplatenia a zmluvnej pokuty 97.599,54 EUR,

sumu 399.377,60 EUR spolu s 13 % úrokom z omeškania p. a. odo dňa 11. 10. 2005 do zaplatenia a zmluvnej pokuty 286.952,80 EUR,

sumu 63.372,27 EUR spolu s 14 % úrokom z omeškania p. a. odo dňa 1. 11. 2006 do zaplatenia a zmluvnej pokuty 33.302,13 EUR,

sumu 25.675,50 EUR spolu s 14 % úrokom z omeškania p. a. odo dňa 1. 11. 2006 do zaplatenia a zmluvnej pokuty 13.492,48 EUR a

náhradu trov konania 50.664,48 EUR s DPH a trov právneho zastúpenia vo výške 44.757,59 EUR s DPH.“

Uvedené pohľadávky nadobudla žalovaná ako postupník postúpením pohľadávok od obchodnej spoločnosti NEFRETITI, s. r. o., ako postupcu, pričom žalovanej bol na základe rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenia sa sťažovateľ v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 33 Cb 80/2011 domáha, popri iných nárokoch priznaný nárok z faktúry č. 30-09/2005 na zaplatenie sumy 399 377,60 € (ďalej aj „pohľadávka“),

„ktorý predstavuje podstatnú výšku súdne priznanej pohľadávky odporcu. Je potrebné upozorniť, že AMAZING CO. opiera oprávnenosť pohľadávky z faktúry č. 30-09/2005 na zaplatenie sumy vo výške 399.377,60 EUR... o

a) § 11 ods. 1 písm. b) Zmluvy o zabezpečení výstavby a podmieňujúcich a súvisiacich činností pre Priemyselný park Levice Géňa zo dňa 21. 10. 2004“ (ďalej len „zmluva na priemyselný park“), ako aj

„b) § 5 ods. 4 Dodatku č. 1 k Zmluve o užívaní zariadení a vstupoch na pozemky pri realizácii zabezpečenia výstavby a podmieňujúcich a súvisiacich činností pre priemyselný park Levice - Géňa zo dňa 27. 9. 2004“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ a obchodná spoločnosť NEFRETITI, s. r. o., uzavreli 21. októbra 2004 Zmluvu o zabezpečení výstavby a podmieňujúcich a súvisiacich činností pre priemyselný park Levice Géňa (ďalej len „zmluva na priemyselný park“), pričom v súlade s § 11 tejto zmluvy sa sťažovateľ zaviazal zaplatiť nad rámec odmeny obchodnej spoločnosti NEFRETITI, s. r. o., oprávnené náklady, ktoré jej vzniknú v súvislosti s plnením zmluvy na priemyselný park. Dňa 27. septembra 2004 podpísali obchodná spoločnosť NEFRETITI, s. r. o., a obchodná spoločnosť PM ZBROJNÍKY, a. s., zmluvu o užívaní zariadení a vstupoch na pozemky pri realizácii zabezpečenia výstavby a podmieňujúcich a súvisiacich činností pre priemyselný park Levice – Géňa (ďalej len „zmluva na vstupy“) a 4. novembra 2004 dodatok č. 1 k zmluve na vstupy, ktorý zmenil § 5 zmluvy na vstupy v zmysle nároku obchodnej spoločnosti PM Zbrojníky, a. s., dostať od obchodnej spoločnosti NEFRETITI, s. r. o., „odmenu za akékoľvek súhlasy za vstupy na pozemky uvedené v § 3 Zmluvy v súvislosti s vybudovaním Priemyselného parku Levice – Géňa najmä, inžinierskych sietí (trvalých) prípojok a komunikácií za obdobie od 04. novembra 2005 do 30. septembra 2005 vo výške 11.900.000,- Skk. Tento Dodatok č. 1 k Zmluve bude slúžiť ako daňový doklad, faktúra (základ dane 10.000.000,- Skk + 19 %

DPH 1.900.000,- Sk, spolu odmena 11.900.000,- Skk)“ (citované z dodatku č. 1 k zmluve na vstupy, pozn.).

Sťažovateľ doručil 20. júna 2011 Okresnému súdu Banská Bystrica žalobu o určenie neplatnosti dodatku č. 1 k zmluve na vstupy (konanie vedené pod sp. zn. 60 Cb 124/2011), na základe ktorého vystavila obchodná spoločnosť NEFRETITI, s. r. o. (postupca pohľadávok), sťažovateľovi „údajnú faktúru č. 30-09/2005 zo dňa 30. 9. 2005 na celkovú sumu 12.031.649,50 Sk, t. j. 399.377.60 EUR“. Uznesením okresného súdu č. k. 33 Cb 80/2011-96 z 21. septembra 2011 tento odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, a to až do právoplatného rozhodnutia v merite veci. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podala žalovaná odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že ho uznesením č. k. 3 Cob 449/2011-333 z 30. novembra 2011 potvrdil. Okresný súd uznesením č. k. 33 Cb 80/2011-500 z 20. septembra 2012 žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol. Na základe odvolania sťažovateľa zo 4. októbra 2012 sa pred krajským súdom vedie konanie o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 33 Cb 80/2011-500 z 20. septembra 2012 [ďalej len „odvolacie konanie“ (odvolacie konanie je krajským súdom vedené pod sp. zn. 2 Cob 435/2012, pozn.)].

Sťažovateľ sa návrhom z 27. februára 2013 domáhal prerušenia odvolacieho konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), a to až do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 60 Cb 124/2011. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2 Cob 435/2012-634 z 12. marca 2013 (napadnutým uznesením, pozn.) zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Sťažovateľ napáda uznesenie KS BA o zamietnutí návrhu na prerušenie konania aj z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko Krajský súd v Bratislave celkom nepochopiteľne dospel k nesprávnym právnym záverom, že nie je hospodárnejšie a dôvodné čakať na výsledok súdneho konania pred Okresným súdom Banská Bystrica, a že v danom prípade nenastala situácia pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP a ani pre obligatórne prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP.

Krajský súd v Bratislave opieral svoj záver o ust. § 135 ods. 1 a ods. 2 OSP, pričom vyjadril, že otázku absolútnej neplatnosti dodatku č. 1 si súd môže posúdiť ako otázku predbežnú sám, ak bude pre jeho rozhodnutie o žalobe o zrušení rozhodcovského rozsudku podstatná (teda majúca vplyv na rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku pre existenciu niektorého z dôvodov podaných v žalobe a vyplývajúceho z ust. § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.). Z uvedeného vyplýva, že Krajský súd v Bratislave nerešpektuje a nezohľadňuje ako dôvod pre prerušenie konaní a prekážku pre vedenie odvolacieho konania skoršie súdne konanie na Okresnom súde Banská Bystrica, pritom práve v tomto konaní sa má vyriešiť a meritórne posúdiť otázka, ktorú nie je Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní oprávnený riešiť, a to platnosť či neplatnosť dodatku č. 1 zo dňa 4. 11. 2004 k Zmluve na vstupy. Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica v konaní o neplatnosť dodatku č. 1 zo dňa 4. 11. 2004 k Zmluve na vstupy bude mať rozhodujúci význam pre posúdenie nárokov z rozhodcovského rozsudku, ktorého zrušenie je predmetom odvolacieho konania pred Krajským súdom v Bratislave.

... ak by Krajský súd v Bratislave chcel vecne posúdiť absolútnu neplatnosť Dodatku č. 1, mal by rešpektovať skutočnosť, že túto právnu otázku, t. j. „tú istú vec“ posudzuje meritórne iný príslušný súd, a to v rámci už prv začatého konania. Navyše Krajský súd v Bratislave nemôže rozširovať predmet konania o zrušení rozhodcovského rozsudku o meritórne posudzovanie predmetu rozhodcovského konania, ktorým posudzovanie oprávneností pohľadávky (titulu pohľadávky) určite je. Práve takýmto konaním dôjde k postupu, ktorým sa odníme sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, nakoľko prípadné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave (zahŕňajúce posúdenie absolútnej neplatnosti Dodatku č. 1), ktoré by predchádzalo rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní o neplatnosť právneho úkonu by spôsobilo právnu neistotu na strane sťažovateľa...»

Vo vzťahu k vylúčeniu vecného preskúmania rozhodcovského rozsudku v rámci konania o zrušení rozhodcovského rozsudku sťažovateľ argumentuje rozsudkom Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 2675/2007 z 30. októbra 2009, podľa ktorého s prihliadnutím na povahu rozhodcovského konania, ktorého zmyslom je prenesenie a rozhodovanie určitého druhu sporu zo súdu na rozhodcu, a z dôvodov, podľa ktorých

môže byť rozhodcovský nález zrušený, možno vyvodit', že úmyslom zákonodarcu bolo vylúčiť súdny prieskum vecnej správnosti veci.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne a celkom zjavne nesprávne, porušujúce jeho právo na spravodlivé súdne konanie a riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu.

Sťažovateľ odôvodňuje porušenie ním označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu tým, že „a) Krajský súd v Bratislave prejedlikoval, že si môže posúdiť neplatnosť Dodatku č. 1 sám, pričom opomenul, že je viazaný odvolacími dôvodmi a zamýšľa v konaní meritórne posúdiť právny základ pohľadávky žalovanej v rozhodcovskom konaní, napriek tomu, že predmetom konania o zrušení rozhodcovského rozsudku je výlučne iba posudzovanie a preskúmavanie procesného postupu rozhodcovského súdu a nie preskúmanie vecnej správnosti rozhodcovského rozsudku. Tento princíp vyplýva aj z povahy právnej úpravy týkajúcej sa žaloby, ktorú možno podať len zo závažných dôvodov taxatívne vymedzených v § 40 ZRK.

b) napriek skutočnosti, že sťažovateľ žiadal na základe svojej žiadosti zo dňa 27. 02. 2013 o prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, Krajský súd v Bratislave mal konanie prerušiť v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko rozhodnutie v odvolacom konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku závisí od otázky, ktorú nie je Krajský súd v Bratislave v tomto konaní oprávnený riešiť, keďže by išlo o preskúmanie vecnej správnosti rozhodcovského rozsudku, čo nie je prípustné. Vyslovením neplatnosti Dodatku č. 1 zo strany Okresného súdu Banská Bystrica bude jednoznačne daný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 písm. h) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, avšak sťažovateľ sa nebude môcť z uvedeného dôvodu účinne domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, nakoľko nesprávnym postupom Krajského súdu bude nútený sa prioritne domáhať obnovy konania o zrušení rozhodcovského rozsudku, čím sa zbytočne skomplikuje postavenie sťažovateľa a zabráni sa mu účinne sa domáhať ochrany pred nezákonným rozhodnutím rozhodcovského súdu.“.

Základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy bolo podľa sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu porušené tým, že

„Uznesením Okresného súdu Bratislava I, č. k. 33 Cb/80/2011-96 z 21. 09. 2011 súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, a to až do právoplatného rozhodnutia o návrhu na zrušenie - rozhodnutie vydala sudkyňa JUDr. Zuzana Moťovská Dobošová. Proti uvedenému rozhodnutiu podal AMAZING CO. odvolanie, avšak Krajský súd v Bratislave svojím uznesením č. k. 3 Cob/449/2011-333 zo dňa 30. 11. 2011 uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 33 Cb/80/2011-96 z 21. 09. 2011 potvrdil. V odvolacom konaní o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku rozhodoval senát obchodnoprávneho kolégia 3 Cob, kde bola predsedkyňou senátu JUDr. Helena Škrinárová, JUDr. Elena Ondrišová a JUDr. Miroslava Janečková boli členkami senátu.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I, č. k. 33 Cb/80/2011-500 z 20. 09. 2012 súd návrh sťažovateľa na začatie konania zamietol - rozhodnutie vydala sudkyňa JUDr. Zuzana Moťovská Dobošová. Na základe odvolania sťažovateľa zo dňa 04. 10. 2012 bola predmetná právna vec postúpená na Krajský súd v Bratislave sp. zn. 2 Cob 435/2012, pričom bola pridelená senátu obchodnoprávneho kolégia 2 Cob pozostávajúceho zo sudcov: JUDr. Lenka Praženková (predseda senátu), JUDr. Oľga Bahníková (člen senátu), JUDr. Zita Ilčíková (člen senátu). V odvolacom konaní potom rozhodoval o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nesprávne obsadený senát pozostávajúci zo sudcov: JUDr. Lenka Praženková (predseda senátu), JUDr. Oľga Bahníková (člen senátu), JUDr. Zita Ilčíková (člen senátu). Stalo sa tak napriek tomu, že v čase pridelenia veci senátu 2 Cob, nedošlo k reorganizácii senátu 3 Cob a tento fungoval v zmysle vtedy platného rozvrhu práce pre rok 2012 v takom zložení ako v čase, keď rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku v roku 2011. Sťažovateľ preto namieta, že senát 3 Cob má rozhodovať aj o odvolaní voči rozsudku o zamietnutí žaloby o zrušení rozhodcovského rozsudku a ďalej poukazuje na skutočnosť, že neexistoval dôvod pre pridelenie veci inému senátu náhodným výberom, keďže zákonný senát už predtým danú vec prejednával a vo veci rozhodol (rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku).“.

Porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sťažovateľ odôvodňuje tým, že

„... neprerušením konania vznikne na strane sťažovateľa nenapraviteľná ujma, v prípade ak Krajský súd v Bratislave právoplatne rozhodne v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku v prospech sťažovateľa. V dôsledku toho odpadne dôvod pre odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku a tým odpadne aj prekážka pre výkon exekúcie judikovanej pohľadávky v prospech AMAZING CO. ako oprávneného. Výkon exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku môže výrazne zasiahnuť do hospodárenia a výkonu základných právomocí mesta Levice v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, či už z hľadiska výkonu pôsobnosti mesta na úseku samosprávy alebo prenesenej štátnej správy, a to najmä môže negatívne ovplyvniť vykonávanie úkonov súvisiacich s hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom mesta, ekonomickou činnosťou, vytváraním účinného systému kontroly a vytváraním vhodných organizačných, finančných, personálnych a materiálnych podmienok na nezávislý výkon kontroly, výstavbu a údržbu a vykonávanie správy miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce, zabezpečovanie verejnoprospešných služieb, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v meste, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 26. augusta 2013 sťažovateľ rozšíril sťažnosť o namietané porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obdo 32/2013 z 24. júna 2013, ktorým tento ako dovolací súd odmietol jeho dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. Sťažovateľ v podaní z 26. augusta 2013 odôvodňuje namietané porušenie ním označených základných práv podľa ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu tým, že najvyšší súd podal *„ústavne nekonformný výklad rozvrhu práce pre Krajský súd Bratislava. Zároveň tým aj Najvyšší súd odoprel sťažovateľovi ochranu jeho ústavného práva na zákonného sudcu. Zásah do základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1*

v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 141 ods. 1 ústavy uznesením Najvyššieho súdu č. k. 4 Obdo 32/2013 zo dňa 24. 06. 2013 nastal porušením práva účastníka konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí vychádzať z takého výkladu a uplatňovania ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré je v súlade s ústavou. Sťažovateľ nesúhlasí so záverom Najvyššieho súdu, ktorý zastáva názor, že v odvolacích agendách sa veci pridávajú senátom náhodným výberom...“, keďže tento „nezohľadňuje bod IV. ods. 3 Všeobecných pravidiel, ktorý ustanovuje, že v prípade viacerých odvolaní v jednom súdnom spise a zapisovaní ďalšieho čísla v spise o odvolaní proti ďalšiemu rozhodnutiu rozhodne ten odvolací senát, ktorému bola podľa poradia pridelená prvá vec s tým, že uvedená vec sa započíta do poradia ako nový nápad“.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ ďalej uvádza, že najvyšší súd *«sa nevysporiadal dôsledne a adekvátnym spôsobom s dovolacími dôvodmi podľa § 237 písm. d) a f) OSP... Úlohou dovolacieho súdu bolo skúmať vady v odvolacom konaní a nie sa uspokojiť v posudzovaní dovolania s tým, že odvolací súd svoje závery „len“ odôvodnil. Pre posúdenie relevantnosti dovolacích dôvodov a prípustnosti dovolania ako takého nepostačuje, pokiaľ sa dovolací súd obmedzí len na skúmanie, či závery odvolacieho súdu sú (vôbec) odôvodnené.»*.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2 Cob 435/2012-634 zo dňa 12. 03. 2013 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1, právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1, právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 Ústavy SR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 4 Obdo/32/2013 zo dňa 24. 06. 2013 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1, právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4 Obdo/32/2013 zo dňa 24. 06. 2013 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave

č. k. 2 Cob 435/2012-634 zo dňa 12. 03. 2013 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinní na účet sťažovateľa uhradiť náhradu trov konania sťažovateľa do 15 dní od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide

vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Zo sťažnosti vyplýva, že namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu sťažovateľ odôvodňuje tým, že dovolací súd sa «nevysporiadal dôsledne a adekvátnym spôsobom s dovolacími dôvodmi podľa § 237 písm. d) a f) OSP... Pre posúdenie relevantnosti dovolacích dôvodov a prípustnosti dovolania ako takého nepostačuje, pokiaľ sa dovolací súd obmedzí len na skúmanie, či závery odvolacieho súdu sú (vôbec) odôvodnené.».

Namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu sťažovateľ odôvodňuje predovšetkým tým, že najvyšší súd v ňom uplatnil „*nekonformný výklad rozvrhu práce pre Krajský súd Bratislava*“, ktorý podľa sťažovateľa „*nezohľadňuje bod IV. ods. 3 Všeobecných pravidiel, ktorý ustanovuje, že v prípade viacerých odvolaní v jednom súdnom spise a zapisovaní ďalšieho čísla v spise o odvolaní proti ďalšiemu rozhodnutiu rozhodne ten odvolací senát, ktorému bola podľa poradia pridelená prvá vec s tým, že uvedená vec sa započíta do poradia ako nový nápad*“.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

K námietke sťažovateľa týkajúcej sa odňatia jeho možnosti konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP, pozn.] najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol:

„Vyplyvajúc zo znenia citovaného ustanovenia O. s. p., ide o fakultatívne prerušenie konania, čo znamená, že súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Zahŕňa prípady, keď súd neurobí iné vhodné opatrenia, možnosť ktorých má súd zvážiť ešte pred tým, než by konanie prerušil. Vo vzťahu k prerušeniu konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je podstatné, že nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený sám vyriešiť, ale o prípad, kedy je konajúci súd síce oprávnený vyriešiť určitú otázku ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu hospodárnosti konania), je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu. Pokiaľ v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že nie je hospodárnejšie a dôvodné čakať na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 60 Cb 324/2011 a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p. (ktorá norma sa v zmysle § 211 ods. 2 O. s. p. v plnej miere uplatňuje aj v odvolacom konaní), nemožno mu vytýkať, že dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom.“

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa nedostatočného vysporiadania sa najvyššieho súdu s dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. d) OSP ústavný súd poukazuje na nasledovnú časť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu:

„Dovolateľ predovšetkým namietol pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v neprihliadnutí na konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 60 Cb 24/2011. Uviedol, že dňa 20. 06. 2011 podal na menovaný súd žalobu o určenie neplatnosti Dodatku č. 1 zo dňa 04. 11. 2004 k Zmluve o užívaní zariadení a vstupoch na pozemky pri realizácii zabezpečenia výstavby a podmieňujúcich a súvisiacich činností pre

priemyselný park Levice - Géňa zo dňa 27. 09. 2004, teda ešte pred podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku na Okresný súd Bratislava I zo dňa 08. 07. 2011, ktorá skutočnosť podľa tvrdenia dovolateľa zakladá prekážku prv začatého konania a je vadou konania podľa § 237 písm. d/ O. s. p.

Prekážka prv začatého konania (litispendencia) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia (zistenie) musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak sa na ktoromkoľvek súde začalo konanie, v ktorom má byť prejednaná tá istá vec (totožnosť veci). O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o rovnaké okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa v predmetnom konaní domáha voči žalovanému - spoločnosti AMAZING CO., zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. Rsp M-19/2009 vydaného dňa 07. 05. 2011 Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave. Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že žalobou podanou na Okresný súd Banská Bystrica sa žalobca voči žalovaným - 1. rade spoločnosti AMAZING CO. a v 2. rade - spoločnosti PM ZBROJNÍKY, a. s., domáha určenia neplatnosti Dodatku č. 1 zo dňa 04. 11. 2004 k Zmluve o užívaní zariadení a vstupoch na pozemky pri realizácii zabezpečenia výstavby a podmieňujúcich a súvisiacich činností pre priemyselný park Levice - Géňa zo dňa 27. 09. 2004. Žalovaný vo svojom stanovisku k dovolaniu žalobcu uviedol, že žalobca vzal žalobu v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica voči žalovanému v 1. rade. t. j. spoločnosti AMAZING CO. späť a zároveň navrhol, aby súd menovanú spoločnosť pripustil do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Dovolací súd uvedenú informáciu nemá podloženú relevantnými dokladmi, v každom prípade však možno konštatovať, že v oboch prebiehajúcich konaniach nie je splnená zákonná podmienka totožnosti veci, a pokiaľ by tomu aj bolo, namieste by bolo zastavenie (nie prerušenie) konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I. keďže spravidla sa zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr.“

K námietke sťažovateľa, podľa ktorej bol nesprávne obsadený senát krajského súdu, ktorý vydal napadnuté uznesenie, najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol:

„Vzhľadom na obsah dovolania sa dovolací súd zameral aj na otázku, či v konaní nedošlo k procesnej vade podľa § 237 písm. g/ O. s. p., konkrétne či v danom prípade

o návrhu žalobcu nerozhodoval súd nesprávne obsadený. K uvedenej vade dovolateľ namietol, že v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 435/2012 koná a rozhoduje iný senát (v zložení JUDr. Lenky Praženkovej, JUDr. Oľgy Bahníkovej a JUDr. Zity Ilčíkovej -senát 2 Cob), teda senát v inom zložení, než ktorý rozhodoval vo veci odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3 Cob 449/2011 (v zložení JUDr. Heleny Škrinál'ovej, JUDr. Eleny Ondrišovej a JUDr. Jaroslavy Janečkovej - senát 3 Cob). Dovolateľ má za to, že tento senát mal rozhodnúť aj o jeho návrhu na prerušenie konania. Uvedený názor dovolateľa si dovolací súd neosvojil. Súdom nesprávne obsadeným sa rozumie súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť o nej (v posudzovanom prípade Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho).

Organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok sa riadi rozvrhom práce (§ 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. 2. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); Súčasťou rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave verejne prístupného na webovom sídle menovaného súdu sú Všeobecná zásady platné pre občiansko - právne, správne a obchodno - právne kolégium, určujúce rozdelenie sudcov a vecí v prvostupňovej i odvolacej agende. Podľa bodu II. týchto zásad zákonnými sudcami a senátmi v konkrétnych veciach sú sudcovia, ktorým tieto veci napadli v zmysle základných zásad platného rozvrhu práce, jeho dodatkov, prípadne osobitných opatrení v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení zmien a doplnkov. Podľa bodu IV. odsek 1 predmetných všeobecných zásad v odvolacích agendách sa veci prideliujú senátom náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 33 Cb 80/2011-500 zo dňa 20. 09. 2012 o zamietnutí žaloby vo veci samej, bolo Krajskému súdu v Bratislave ako súdu odvolaciemu doručené dňa 16. 11. 2012 s tým, že vec bola podľa vyššie uvedených zásad pridelená náhodným výberom senátu 2 Cob (predkladacia správa na č. l. 568 spisu). Návrh (resp. žiadosť žalobcu) na prerušenie

konania bol odvolaciemu súdu doručený dňa 27. 02 2013 (č. l. 616), a teda už v rámci prebiehajúceho odvolacieho konania, kedy bola žiadosť založená do s vecou súvisiaceho súdneho spisu a predložená zákonnému senátu na rozhodnutie.

Naproti tomu, odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 33 Cb 80/2011-96 zo dňa 21. 09. 2011, ktorým tento odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, sp. zn. Rsp M-19/2009 zo dňa 07. 06. 2011 (a to až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci) bolo odvolaciemu súdu doručené dňa 03. 11. 2013 a na rozhodnutie bolo pridelené senátu 3 Cob, rovnako náhodným výberom (predkladacia správa na č. l. 325 spisu). O predmetnom odvolaní rozhodol odvolací senát 3 Cob uznesením č. k. 3 Cob 449/2011-333 dňa 30. 11. 2011, a teda v čase, keď ešte odvolanie vo veci samej na súde podané nebolo, navyše v tom čase neexistoval ani rozsudok vydaný v merite veci. Nestotožňujúc sa s dôvodnosťou dovolacej námietky žalobcu o nesprávne obsadenom súde, dovolací súd zdôrazňuje, že nie je prípustný postup, podľa ktorého by sa odvolanie vo veci samej malo prideliť senátu, ktorý rozhodoval o čiastkovej procesnej otázke v konaní. Iná by bola situácia, ak by návrh o odklad vykonateľnosti bol podaný v rámci odvolacieho konania, kedy by o ňom už bol rozhodoval senát, ktorému bolo odvolanie proti rozsudku pridelené na vybavenie náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Preto skutočnosť, že o odvolaní žalobcu podaného proti prvostupňovému rozsudku vydanému v merite veci rozhoduje iný senát, než ktorý rozhodol o odvolaní žalovaného proti uzneseniu súdu prvého stupňa o odklade vykonateľnosti (v čase ešte pred podaním odvolania vo veci samej), nie je vadou konania podľa § 237 písm. g/ O. s. p. “

Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal všetkými kľúčovými námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil vo svojom dovolaní a na ktoré poukazuje vo svojej sťažnosti, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje

existenciu takej príčinnej súvislosti medzi ním a sťažovateľom označenými základnými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zjavne vyplýva, že dovolací súd preskúmal zákonnosť zloženia senátu krajského súdu, ktorý vo veci návrhu sťažovateľa na prerušenie konania rozhodoval, a vyjadril sa aj k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa prekážky litispendencie a odňatia jeho možnosti konať pred súdom, pričom jeho právne závery ústavný súd nemá dôvod spochybňovať.

Podľa § 243b ods. 5 OSP ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c) OSP odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Vychádzajúc z obsahu označených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd vo veci sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom aplikoval § 218 ods. 1 písm. c) OSP a § 243b ods. 5 OSP, keď dovolanie sťažovateľa odmietol, a to z dôvodu jeho neprípustnosti.

Na tomto základe ústavný súd túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2 K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľ napáda aj uznesenie krajského súdu č. k. 2 Cob 435/2012-634 z 12. marca 2013, ktorým tento návrh na prerušenie konania o odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 33 Cb 80/2011-500 z 20. septembra 2012 zamietol.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v prípade procesného rozhodnutia (teda odmietavého rozhodnutia, pozn.) najvyššieho súdu o dovolaní prichádza do úvahy aj ústavný prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu (krajský súd rozhodoval o návrhu na prerušenie konania ako súd odvolací, pozn.), a to v lehote na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu o dovolaní (m. m. II. ÚS 324/2010, III. ÚS 192/2010).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že námietka, ktorou sťažovateľ odôvodňuje porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Cob 435/2012 z 12. marca 2013, je v zásade totožná s námietkou, ktorú uplatnil vo svojom dovolaní proti označenému uzneseniu krajského súdu [sťažovateľ ňom namietal, že krajský súd sa dopustil procesných pochybení v zmysle § 237 písm. g) OSP, pozn.] a ktorá spočíva v tvrdení, že „v odvolacom konaní... rozhodoval o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nesprávne obsadený senát“. Najvyšší súd sa s touto námietkou sťažovateľa zaoberal, pričom podľa názoru ústavného súdu sa s ňou aj ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal (k tomu pozri časť II.1 tohto uznesenia, pozn.) v rámci dovolacieho konania.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ odôvodňuje porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu tým, že tento „... prejedikoval, že si môže posúdiť neplatnosť Dodatku č. 1 sám, pričom opomenul, že je viazaný odvolacími dôvodmi a zamýšľa v konaní meritórne posúdiť právny základ pohľadávky žalovanej v rozhodcovskom konaní, napriek tomu, že predmetom konania o zrušení rozhodcovského rozsudku je výlučne iba posudzovanie a preskúmavanie procesného postupu rozhodcovského súdu a nie preskúmanie vecnej správnosti rozhodcovského rozsudku“, ako aj tým, že krajský súd mal podľa jeho tvrdenia povinnosť „napriek skutočnosti, že sťažovateľ žiadal na základe svojej žiadosti zo dňa 27. 02. 2013 o prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku... konanie prerušiť v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko rozhodnutie v odvolacom konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku závisí od otázky, ktorú nie je Krajský súd v Bratislave v tomto konaní oprávnený riešiť, keďže by išlo

o preskúmanie vecnej správnosti rozhodcovského rozsudku, čo nie je prípustné“ , v dôsledku čoho je podľa názoru sťažovateľa napadnutý rozsudok „arbitrárny a zjavne nesprávny“.

Vychádzajúc z uvedených námietok, ústavný súd v rámci posudzovania sťažovateľom tvrdenej arbitrárnosti napadnutého uznesenia krajského súdu považoval za potrebné poukázať najmä na nasledovnú časť jeho odôvodnenia:

„V zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. súd môže konanie prerušiť, pričom zvažuje, či dôvod uvedený v tomto ustanovení, teda prebiehajúce konanie, v ktorom sa rieši otázka významná pre prebiehajúce konanie je daný alebo nie, a či prerušenie konania je pre konanie hospodárnejšie ako v konaní pokračovať. Prerušenie konania je v prípadoch fakultatívneho prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., skôr výnimkou ako pravidlom, na rozdiel od prerušenia konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., kedy je súd povinný konanie prerušiť, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je oprávnený riešiť. Ako vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil, nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. neprerušil (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 57/2011; ZSP 34/2011).

Súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov a kto ich spáchal. Tiež je viazaný rozhodnutím Ústavného súdu SR, či určitý právny predpis je v rozpore sústavou alebo s medzinárodnou zmluvou, rozhodnutím Ústavného súdu SR alebo Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcim sa základných ľudských práv a slobôd, rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania. Iné otázky, o ktorých má rozhodnúť iný orgán, môže súd posúdiť sám, avšak ak bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že otázky rozhodujúce pre rozhodnutie súdu v predmetnej veci o jeho žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku (rozhodujúce pre posúdenie otázky, či došlo k porušeniu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania a existencii dôvodov pre obnovu konania) súd posúdil v rámci prebiehajúceho konania o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku a odvolací súd ich posúdi v rámci

prebiehajúceho odvolacieho konania (v rozsahu podaného odvolania, ktorým je odvolací súd viazaný).

Otázku absolútnej neplatnosti Dodatku č. 1 si súd môže posúdiť ako otázku predbežnú sám, ak bude pre jeho rozhodnutie o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku podstatná (teda majúca vplyv na rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku pre existenciu niektorého z dôvodov podaných v žalobe a vyplývajúceho z ust. § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.). Pokiaľ by o takejto otázke rozhodol súd v inom konaní za predpokladu, že takéto rozhodnutie alebo skutočnosť nemohol účastník konania použiť bez svojej viny v pôvodnom konaní a môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie, môže to spôsobiť existenciu dôvodu na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p.

V tejto súvislosti treba poukázať aj na § 41 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. podľa ktorého žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 písm. h) možno podať v lehote 30 dní odo dňa, keď sa účastník rozhodcovského konania ktorý podáva žalobu dozvedel o dôvode obnovy konania, alebo odo dňa, keď ho mohol po prvýkrát uplatniť, najneskôr však do troch rokov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku.

V predmetnom konaní preto nie je hospodárnejšie a dôvodné čakať na výsledok súdneho konania pred Okresným súdom v Banskej Bystrici. Odvolací súd má za to, že v danom prípade nenastala situácia pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. a nie je tu ani dôvod na obligatórne prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p, preto návrh na prerušenie konania zamietol. “

Pri preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže

ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právnych noriem všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V súlade s § 109 ods. 1 písm. b) veta prvá OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu zjavne vyplývajú dôvody, na základe ktorých odvolací súd dospel k záveru o nesplnení podmienky na prerušenie konania (tak fakultatívne, ako aj obligatórne), pričom podľa názoru ústavného súdu toto odôvodnenie nemožno považovať za „zjavne nesprávne a arbitrárne“, alebo odporujúce pravidlám logiky, ako to tvrdí sťažovateľ.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa nesprávnej interpretácie a aplikácie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o prerušení konania ústavný súd navyše uvádza, že napadnuté uznesenie je procesným rozhodnutím vydaným v súlade s § 109 ods. 1 OSP, ktorým sa nerozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov sporu vo veci samej. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a preto nie je jeho úlohou posudzovať výklad „jednoduchého“ práva ani zákonnosť a optimálnosť postupu okresného súdu, a nie je vo vzťahu ku krajskému súdu ani nadriadeným súdom.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní vychádza z toho, že jeho primárnou úlohou v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov,

ktoré všeobecný súd v napadnutom konaní aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy), pričom ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu [v danej veci § 109 ods. 2 písm. c) a § 109 ods. 1 písm. b) OSP] týkajúci sa prerušenia konania je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný. Ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľa nemožno postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 2/06). Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. Podľa názoru ústavného súdu výklad krajského súdu premietnutý do obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia takéto nedostatky nevykazuje, čo zakladá dôvod na odmietnutie aj tejto časti sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom sťažovateľom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie mohla reálne viesť k vysloveniu ich porušenia, a preto rozhodol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že sťažnosť aj v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. I. ÚS 91/06 a III. ÚS 84/2011).

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo aj k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prípadne v spojení s ich porušením (m. m. II. ÚS 78/05 alebo IV. ÚS 326/07).

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tak v danom prípade nemožno uvažovať ani o porušení jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sťažovateľa konštatoval, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2014